

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"
ФАКУЛТЕТ ПО МАТЕМАТИКА И ИНФОРМАТИКА

учебна година: 2009/2010
летен

семестър:
(зимен, летен)

наименование на дисциплината: МЕЖДУКУЛТУРНИ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ		
хорариум: 3 + 0	вид на дисциплината: избираема (задължителна или избираема)	
специалност:	курс:	поток:
лектор: доц. дфн Пламен Макариев		

1. Кратка анотация на дисциплината

Курсът представлява въведение в проблематиката на межкултурните взаимодействия с оглед особеностите на работата в мултикултурни екипи и в условията на активно международно сътрудничество. Основни методологически постановки са културният релативизъм и конструктивисткият подход към културната идентичност. Цел на курса е студентите да бъдат запознати с общокултурните и културно-специфичните методи за изграждане на межкултурна компетентност, които са нужни за развиване на саморефлексивно отношение към собствената идентичност, за сенсibiliзиране към културните различия, за формиране на умения за избягване, респ. преодоляване на интеркултурните недоразумения и конфликти, както и за установяване на отношения на доверие и сътрудничество в условия на взаимодействие между хора с различни културни нагласи и ценностни системи

2. Предварителни изисквания към студентите (отнася се само за избираемите дисциплини)

НЯМА

3. Форма на проверка на знанията и уменията и начин на формиране на оценката по дисциплината

Два колоквиума (по средата и в края на курса).

Курсова работа и събеседване по нея.

Оценката се формира като средноратметична на оценките от колоквиумите и курсовата работа.

4. Тематичен план (конспект) на дисциплината

1. Понятия за култура и идентичност. Есенциализъм и конструктивизъм в интерпретирането на идентичността. Културен еволюционизъм и релативизъм. Универсални и културно детерминирани ценности.
2. Проблематичност на межкултурните отношения. История и съвременна проблематика на дисциплината Интеркултурна комуникация.

3. Междукултурно разбиране. Изоморфизъм на приписванията. Дихотомията диспозиционални – ситуационни приписвания и делението ин- аут-групи. Психологически източници на предразсъдъците.
4. Общокултурни методи за постигане на междукултурна компетентност. Културна осъзнатост. Поносимост спрямо неопределеността. Емпатия и смяна на перспективите.
5. Измерения на културната специфика. Модерни и традиционни култури
6. Измерения на културната специфика. Високо- и ниско-контекстуални култури. Дифузни и специфични култури.
7. Измерения на културната специфика. Индивидуализъм – колективизъм; култури на вината и култури на срама
8. Измерения на културната специфика. Властова дистанция
9. Измерения на културната специфика. Отношение към несигурността
10. Измерения на културната специфика. “Мъжествени” и “женствени” култури. Действане и съществуване. Ориентация към задачата и ориентация към междуличностните отношения
11. Културно специфични методи за постигане на интеркултурна компетентност. Културният асимилатор. Недостатъците на есенциалисткия подход към културната идентичност
12. Инструменти за оценяване на културни нагласи. Самооценяване и наблюдение
13. Културни детерминанти на поведението в конфликтни ситуации. Конфликтният потенциал на междукултурните недоразумения. Междукултурна медиация
14. Проблематичност на доверието през “барьерата” на културните различия. Средства за съвместяване на различни културни механизми за установяване на доверие.
15. Особености на сътрудничеството в мултикултурни екипи

5. Литература

- Вебер, Макс**, *Генезис на западния рационализъм*, София, Критика и хуманизъм, 2001 г.
- Макариев, Пламен**, *Комплексността на културния конфликт*, в: Макариев, П. (съст.) *Интеркултурна комуникация и гражданско общество*, Минерва, 2000 г.
- Хофстеде, Херт** *Култури и организации. Софтуер на ума*, София, Класика и стил, 2001 г.
- Bennett, Milton** (Ed.) *Basic Concepts of Intercultural Communication: Selected Readings*, Intercultural Press, 1998
- Hall, Edward T.**, *Beyond Culture*, Anchor, 1977
- Harris, Philip R., Moran, Robert T.** *Managing Cultural Differences: Leadership Strategies for a New World of Business*, Gulf Professional Publishing, 2000
- Kohls, Robert, Knight, John**, *Developing Intercultural Awareness: A Cross-Cultural Training Handbook*, Intercultural Press; 1994

Landis, Daniel, Bennett, Janet, Bennett, Milton, Handbook of Intercultural Training, *SAGE Publications*, 2003

Peterson, Brooks, Cultural Intelligence: A Guide to Working with People from Other Cultures, Intercultural Press, 2004

Thomas, David, Inkson, Kerr, Cultural Intelligence: People Skills for Global Business, Berrett-Koehler Publishers, 2004

Trompenaars, Fons, Hampden-Turner, Charles, Riding The Waves of Culture: Understanding Diversity in Global Business, McGraw-Hill, 1997

доц .дофн Пламен Макариев
Философски факултет